

Zlatý roh

ZPRAVODAJ OBCE STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

LEDEN 1997

ČÍSLO 1

2 Kč

Vážení čtenáři, milí přátelé!

Držte v rukou první letošní číslo vašeho časopisu. Už tradičně se v novoročních úvodních hodnotí předcházející léta a zároveň se vyslovují plány a přání pro rok budoucí. Ani my se této tradici nezpronevíme a v krátkosti zrekapitulujeme uplynulé období v životě staroměstského zpravodaje.

"Zlatý roh" má za sebou dva roky existence. U jeho zrodu stálo několik nadšenců, kteří mu věnovali spoustu svého času na úkor volna a zábavy. Jeho náklad stoupl z původních 200 kusů na současných 450, to je více jak dvojnásobek. Je to také díky propagování tohoto měsíčníku vámi mezi blízkými a přáteli. Jen dalším zvyšováním počtu výtisků a inzercí se nám podaří snížit současně vysoké výrobní náklady a vytvořit předpoklady pro další zkvalitňování obsahu. Naším cílem je měsíčník, přitažlivý nejen obsahem, ale i pěknou grafickou úpravou a zajímavými fotografiemi.

Vznik časopisu nebývá nikdy bez problémů, očekáváme od vás pochopení, ale i kritiku. Dejte nám vědět, co se vám ve zpravodaji líbí a co nelíbí. Uvědomujeme si, že se pravděpodobně nevyhneme chybám a že se nám ne vždy podaří sestavit tematicky ideální číslo. Publikované materiály nebudou vlivem značného časového odstupe mezi zadáním do tisku a distribucí právě nejčerstvější. Věříme však, že nám nějaké nedostatky prominete a pomůžete je překonat.

Opětovně vás všechny zveme ke spolupráci při sestavování obsahu jednotlivých čísel. Věříme, že společnými silami se nám podaří zvýšit znovu náklad našeho měsíčníku a zpestřit jeho obsah.

Závěrem vám a zvláště našim spolupracovníkům a dopisovatelům přejeme do nového roku 1997 hodně štěstí, zdraví, rodinné a osobní pohody a mnoho pěkných chvil s naším časopisem.

□ Redakce ZR

NA KLADSKÉ BRÁNĚ BYL OTEVŘEN PŘECHOD NA TURISTICKÉ STEZCE

Dne 20.2.1996 byl na základě smlouvy mezi ČR a Polskou republikou o malém pohraničním styku otevřen hraniční přechod pro pěší, cyklisty a motocykly do 50 ccm na Kladském sedle. Bylo tak umožněno překračování státní hranice občanům obou smluvních států, kteří mají trvalé nebo přechodné bydliště v pásmu širokém 15 km ležícím po obou stranách státní hranice.

Dne 22. listopadu 1996 byla ve Varšavě podepsána Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody. Na základě této dohody byl dne 22. prosince 1996 zahájen provoz na přechodech na turistických stezkách. V našem regionu to je přechod Staré Město - Nowa Morawa na Kladské bráně a přechod na vrcholu Králického Sněžníku.

Přechod na Kladské bráně je určen pro pěší, lyžaře, cyklisty a uživatele ekologických invalidních vozíků. Bude otevřen celoročně od 6.00 do 22.00 hodin, a to pouze

Z OBSAHU

- Ze zasedání obecní rady
- Mateřská škola
- Ve Starém Městě bylo dokončeno 55 bytů
- Přehled meteorologických pozorování
- Pohledy do minulosti
- Společenská kronika
- Malé ohlédnutí za rokem 1996
- K rozvoji cestovního ruchu
- Soutěž
- Kino Staré Město pod Sněžníkem

za účelem provozování turistiky. Přechod na vrcholu Sněžníku je určen pouze pro pěší a provozní doba je jen o sobotách a nedělích od 8.00 do 20.00 hodin. Na rozdíl od přechodů malého pohraničního styku, které mohli používat pouze občané České republiky a Polska, přechody na turistických stezkách mohou používat i občané dalších 28 států (např. Belgie, Dánsko, Holandsko, Finsko, Francie, Japonsko, Irsko, Kanada, Německo, Rakousko, Slovensko, Španělsko, USA, Velká Británie a dalších) na základě platného cestovního dokladu (pasu).

Můžeme tedy doufat, že u nás dojde k tolik potřebnému oživení turistického ruchu a to tím spíše, že pro rok 1997 je plánováno otevření dalšího přechodu, a sice u chaty Paprsek.

□ ing. Zdeněk Panský

PF
1997

Ze zasedání obecní rady dne 2.12.1996

- 1) P. Pavel Minář a p. Luděk Řezníček z Dlouhé Loučky žádají o pronájem výměníkové stanice v sídlišti Budovatelů ke zřízení prodejny potravin a smíšeného zboží s prodlouženou otevírací dobou. S těmito zájemci bude jednáno v případě, že první žadatelka nebude moci v dohodnutém termínu zprovoznit prádelnu.
- 2) Junák - oddíl skautů a skautek Staré Město žádá o finanční příspěvek ve výši 15.000,- Kč na opravu oken v domě č. 88 v Nádražní ulici, kde se nacházejí skautské klubovny. Obecní rada doporučila požadovanou částku zařadit do obecního rozpočtu pro příští rok.
- 3) Manželé Vlasta a Ivan Pichovi, bytem Kunčice č. 70, předložili žádost o odkoupení Kulturního domu v Kunčicích. Tato bude postoupena obecnímu zastupitelstvu.
- 4) Školní jídelna při Základní škole ve Starém Městě žádá o uzavření v době od 23.12.1996 do 5.1.1997 pro minimální zájem o stravování v období vánočních svátků. Obecní rada uzavření schvaluje, ale je třeba projednat s vedoucí stravovny, zda by nebylo vhodné v I. týdnu roku již vařit.
- 5) Firma NET požádala o vydání souhlasného stanoviska k výstavbě retenční nádrže na parcele č. 256 ve Starém Městě. OR souhlasí s tím, že musí být zachován oblužný pruh kolem horkovodu v šířce 6 metrů, prostor pro výstavbu kanalizačního sběrače A5 a přeložku státní silnice II. třídy.
- 6) Dne 21.11.1996 proběhla volba dvou členů rady školy z řad oprávněných zástupců (rodičů). Zvoleny byly paní Eva Machálková a Lenka Jilková. Při jednání OR byl za šestého člena rady zvolen PhMr. Petr Kokeš.
- 7) Podle dohody mezi vládami ČR a Polska o hraničních přechodech bude od 22.12.1996 zahájen provoz na přechodech na turistických stezkách. U nás se jedná o přechod na Kladském sedle. Bude v provozu celoročně od 6.00 do 22.00 hodin pro pěší, cyklisty, lyžaře a uživatele ekologických invalidních vozíků. Další nejbližší přechod bude na vrcholku Králíckého Sněžníku. V provozu bude pouze o sobotách a nedělích od 8.00 do 20.00 hodin pro pěší. Dále mezi dalšími osmnácti přechody jde o přechod Travná - Lutynia a Horní Morava - Jodlów. Oprávněnými osobami k překračování státní hranice na těchto místech jsou občané třiceti vyjmenovaných států, kteří mají platný cestovní doklad.
- 8) Lesy České republiky Hradec Králové s.p., lesní správa Hanušovice předaly dne 19.11.1996 do vlastnictví obce Staré Město celkem 66,3 ha lesů, u nichž bylo prokázáno vlastnictví obce dle § 2 zákona č. 172/1991 Sb.
- 9) V lednu 1995 byla vypracována studie o programu rozvoje obce Staré Město na roky 1995 - 2003. V ní je pod bodem V. kapitola o rozvoji turistiky a rekreace.

Obecní rada svolává na společné jednání všechny místní majitele, nájemce či provozovatele ubytovacích, stravovacích a restauračních zařízení, lyžařských vleků, prodejen a obchodů.

- 10) Z jednání dopravní komise okresního shromáždění o autobusové dopravě veřejnými linkovými spoji vyplývá, že příspěvek obcí pro dopravce by pro příští rok činil 184,30 Kč na jednoho obyvatele. S touto částkou je třeba počítat v rozpočtu r. 1997. Autobusová doprava tak zůstane zachována v současné podobě.
- 11) K návrhům jízdních řádů vlakové dopravy ČD 1997/1998 bylo podáno několik připomínek. Nejpodstatnějším požadavkem je zavedení spoje kolem 22.20 hod. z Hanušovic do Starého Města. Obchodně provozní ředitelství ČD však požaduje od obce při zavedení tohoto spoje poplatek ve výši 14,- Kč za jeden kilometr jízdy vlaku.
- 12) Protože se blíží kolaudace 55 bytových jednotek z nové výstavby a pravděpodobně v 51. týdnu budou byty předány nájemníkům, stanovila obecní rada výši nájemného pro jednotlivé byty. Zároveň po diskuzi změnila své rozhodnutí o výši zúčtovatelné zálohy, kterou má každý nájemník zaplatit předem. Tato záloha byla stanovena jako šestinásobek čistého měsíčního nájemného. Pro jednotlivé byty to jsou tyto platby:
Čistě nájemné:
886,- Kč/měs. 1.383,- Kč/měs. 1.598,- Kč/měs.
Záloha: 5.316,- Kč 8.298,- Kč 9.582,- Kč
Typ: 2 + 1 3 + 1 4 + 1
- 13) V rámci pečovatelské služby je v obci poskytována roznáška obědů pro osm osob s ročním nákladem na mzdu pracovníci ve výši 15.600,- Kč. Pro příští rok je třeba z rozpočtu obce uhradit 7.800,- Kč a částečně se tak podílet na krytí těchto nákladů.
- 14) Obecní rada schválila návrh sportovní komise na rozdělení 30.000,- Kč z rozpočtu obce jako příspěvku na tělovýchovnou činnost takto:

- oddíl kopané	16.000,- Kč
- sport pro všechny	2.000,- Kč
- gymnastika	3.000,- Kč
- orientační běh	2.000,- Kč
- Fit klub	2.000,- Kč
- TJJ Morava	2.000,- Kč
- tenisový oddíl	3.000,- Kč

Ze zasedání obecní rady dne 16.12.1996

- 1) Ředitelka mateřské školy žádá o povolení k uzavření školky v době od 21.12.1996 do 5.1.1997 pro malý počet dětí v době vánočních svátků. Obecní rada souhlasí s uzavřením zařízení od 23.12.1996 do 3.1.1997.
- 2) Mateřská škola a Zvláštní škola ve Starém Městě žádají o jednorázový finanční příspěvek 5.000,- Kč na dopravu dětí na plavecký výcvik. Obecní rada soudí, že by bylo spravedlivé poskytnout příspěvek na zajištění plaveckého výcviku jedenkrát každému staroměstskému dítěti.

- 3) Obecní zastupitelstvo by mělo na svém zasedání dne 18.12.1996 rozhodnout o prodeji Kulturního domu v Kunčicích č. 8. Pokud tak neučiní, rozhodne obecní rada o jeho pronájmu. Na tomtéž zasedání bude jednáno o schválení příspěvku obce dopravci na zajištění autobusové dopravy pro rok 1997 v celkové výši 381.000,- Kč.
- 4) V průběhu I. pololetí 1997 dojde v okrese Šumperk k transformaci knihoven. Okresní knihovna zajistí převedení místních knihoven na města a obce. Pro místní knihovnu je třeba počítat v rozpočtu obce pro příští rok s částkou 40.000,- Kč.
- 5) Nástupu MUDr. Rýznara jako obvodního dětského lékaře ve Starém Městě brání jeho požadavek na zajištění bytu v Hanušovicích. Přesto, že je pro pediatra zajištěn byt ve Starém Městě, k dohodě asi nedojde.
- 6) Velitel jednotky Sboru dobrovolných hasičů předložil obecní radě návrh na jednorázovou roční odměnu pro neaktivnější členy podle odpracovaných hodin. Obecní rada schválila odměnu ve výši 3.500,- Kč pro pět až šest vybraných členů jednotky. Do 6.1.1997 musí velitel hasičů předložit jmenný seznam s výši navrhované finanční částky.
- 7) Byl aktualizován požární řád obce a řády ohlašovén požárů.
- 8) OR bere na vědomí zprávu o činnosti základní školy s tím, že dosud chybějící koncepce rozvoje školy bude schválena až po předložení přepracovaného návrhu ředitelem školy a po projednání v nově zřízené radě školy. Obecní rada projednala zprávu o činnosti mateřské školy. Předložení koncepce rozvoje bude projednána na příštím zasedání OR.
- 9) Ing. Karel Matěj rezignoval na svoji funkci člena rady školy. Místo něj jmenovala obecní rada pana Leoše Haltmara.
- 10) Rozpočtované příjmy pro letošní rok z daní a správních poplatků činí 3.806 tis. Kč. K 30.11. představují skutečné příjmy 6.493 tis. Kč, tedy proti předpokladu o 2.687 tis. Kč více.
- 11) Po zkolaudování byly dne 16.12.1996 předány nájemníkům nové byty v sídlišti Budovatelů. Přímou uživateli byly předány 34 byty, 4 byty jsou rezervovány pro podnikatelské subjekty, jeden byt je určen pro dětského lékaře, jeden pro učitele. Zbývajících 4 nové byty spolu s několika uvolněnými ve staré zástavbě bude přidělovat bytová komise na svém lednovém zasedání.
- 12) Byla dokončena studie na zateplení a zastřešení domů č. 356 a 357 v Jesenické ulici. Ve studii je uvažováno s možností půdních vestaveb. Nejlevnější verze (pouze zastřešení obou domů) je odhadována na 2.275 tis. Kč. Studie je k nahlédnutí na obecním úřadě.
- 13) Většina obecních bytů a bytů soukromých plátců z I. etapy již bude zapojena na příjem kabelové televize. Ve všech obecních bytech bude příjem programů umožněn do prvních dnů roku 1997, teprve potom dojde k odpojení bytů, jejichž nájemníci neuhradí 4.000,- Kč spoluúčasti.

Ze zasedání obecního zastupitelstva dne 18.12.1996

- 1) Obecní zastupitelstvo schválilo prodej Kulturního domu v Kunčicích se stavební parcelou č. 45 za odhadní cenu paní Olze Kampové, bytem Staré Město, Květná č. 287, na rozšíření cukrářské výroby.
- 2) Obecní zastupitelstvo schválilo příspěvek obce dopravci na rok 1997 ve výši 381 tis. Kč na zabezpečení autobusových spojů v současném rozsahu.

Návrh úpravy domů 356 a 357 v Jesenícké ulici

Mateřská škola.

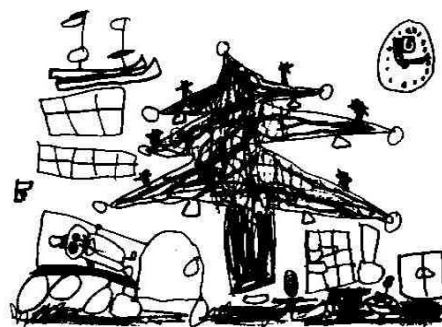
4. prosince 1996 uspořádala naše škola za vydání pomoci pana Volného a sponzorů Poštovní spořitelny a České pošty dětské zábavné odpoledne pod názvem **DĚLEJTE NĚCO PRO DĚTI.**

Na taneční vystoupení našich dětí se přišlo podívat přes tři sta staroměstských diváků. Jim všem patří dík za účast, neboť jejich přičiněním získala naše škola čistý výtěžek z této akce - 4.045 korun, který bude využit na nákup hraček a pomůcek.

Ještě jednou děkujeme Vám všem, kteří jste pomáhali zajistit průběh celého odpoledne, ale především Poštovní spořitelně, České poště a panu Václavu Volnému, bez jejichž pomoci bychom podobnou akcí nemohli zorganizovat.

V letošním roce poskytla řada sponzorů naší škole finanční nebo materiální pomoc. Jsou to: odborová organizace a.s. Ligra, Obec Staré Město, České lesy, pp. Milan Mika, Ovčiarik, Hutař, Matěj, Halmar, paní Kampová, Hrivňáková, manželé Matoušovi a Daberníkoví.

Díky této pomoci byla pro děti připravena mikulášská nadílka, o kterou se už po několik

let starají děvčata ze základní školy a na děti čekaly pod vánočním stromčkem nejen hračky, ale i lyžařské hole, hokejky, hokejové branky a další vybavení pro tělesnou výchovu.

Děk patří i všem maminkám a tatínkům za opravování hraček, za dárky a třeba i za zdánlivě nepotřebný materiál, upečené perníčky a pod. I tyto drobnosti pomáhají dětem zpříjemňovat pobyt v naší škole.

Do nového roku 1997 přejeme všem hodně zdraví a spokojenosti, rodičům pak dostatek času, aby se mohli co nejvíce věnovat svým dětem.

□ TJ

VE STARÉM MĚSTĚ BYLO DOKONČENO 55 BYTŮ

Výstavba 87 bytových jednotek ve Starém Městě je typickým příkladem toho, že i na první pohled neřešitelný problém se dá zdárně dovést do konce, pokud všichni zúčastnění spolupracují. V regionálním i celostátním tisku popisovaná, fotografovaná a často zatracovaná stavba došla po mnoha letech svého naplnění.

Stavbu 87 bytů v panelových domech zahájil v červenci 1988 tehdejší Státní statek Staré Město. I když řešení sídliště není nejšťastnější (stísněný prostor, naprosto nevhodné vícepodlažní domy), mocenské špičky prosadily svou. Byty v hodnotě 33 mil. Kč (v tehdejší cenové úrovni) měly sloužit ke stabilizaci pracovníků statku. 70 % nákladů mělo být pokryto z dotací, 30 % pak

měl hradit investor. Stavba za spolupráce statku a Pozemních staveb Olomouc utěšeně rostla.

Problémy nastaly v roce 1991, kdy byly státní dotace zastaveny. Akciová společnost Ligra, nástupce bývalého státního statku, se ještě necelý rok snažila ve výstavbě pokračovat, ale pro nedostatek finančních prostředků musela být stavba definitivně přerušena. Pak se na čas stala rejdištěm různých nekalých živlů. I když byla stavba střežena soukromou bezpečnostní agenturou, začalo se vybavení téměř hotových domů ztrácet, počínaje vodovodními bateriemi, zásuvkami, vypínači, a kuchyňskými linkami a radiátory konče.

Obrat nastal v polovině roku 1995, kdy se do řešení nezáviděníhodné situace vložila obec Staré Město. Po získání padesátiprocentního podílu na stavbě (44 bytů je obecních, 43 bytů patří a.s. Ligra) zajistila i

dofinancování stavby investiční dotací ze státního rozpočtu z programu na podporu nájemního bydlení. Na staveništi opět zavládl čilý ruch. Dodavatel stavby Fortex Šumperk i jeho subdodavatelé dokázali téměř nemožné. 55 bytů bylo dokončeno, zbylé 32 bytů ve vězovém domě budou hotovy do konce května 1997. Podařilo se zajistit i teplovodní vytápění bytů z kotelny závodu Moravolen.

Proto mohlo dojít ke kolaudaci a 16.12.1996 k předání 44 obecních bytů a 11 bytů Ligry novým nájemníkům. Obecní byty jsou ve dvou domech, které byly postaveny nákladem 17.397 tis. Kč. Tento údaj je ovšem pouze orientační, neboť v průběhu stavby došlo několikrát ke zvýšení cen stavebních prací

□ ZP

Přehled meteorologických pozorování ve Starém Městě za měsíc listopad 1996

Datum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Průměrná teplota ve °C	6,00	9,50	10,50	8,37	8,00	7,75	9,25	7,25	3,00	6,00
Sluneční svit (h)	-	6	4	6	6	7	-	-	-	-
Srážky (mm)	-	-	-	-	-	22,5	2,5	-	-	-
Výška sněhu (cm)	-	-	-	-	-	-	-	-	*	-
Datum	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Průměrná teplota ve °C	8,50	7,75	8,25	2,25	4,25	7,62	9,00	11,25	2,50	5,00
Sluneční svit (h)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Srážky (mm)	-	-	5	3	-	-	2	1	-	-
Výška sněhu (cm)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Datum	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Průměrná teplota ve °C	2,25	-1,50	-1,37	0,00	-0,50	-2,12	-1,17	-0,50	-1,25	-3,75
Sluneční svit (h)	1	2	6	-	4	-	-	-	-	-
Srážky (mm)	-	0,5	-	0,5	1,5	0,75	1,5	-	-	7,5
Výška sněhu (cm)	-	1	-	1	3	4	6	-	-	10

Pohledy do minulosti

25. ČÁST

Vrcholný středověk byl i ve Starém Městě ve znamení častého střídání vlastníků tohoto v té době poddanského městečka, které bylo po celou tu dobu součástí Kolštejnského panství. Do jeho historie se nejvíce zapsal rod Petřvaldských na počátku 17. století, což je všeobecně známo. Podívejme se dnes, jak toto období zaznamenal ve své tzv. Kronice horního města Staré Město na přelomu 20. a 30. let tohoto století kronikář Josef Wolf. Tím začínáme plnit slib, že s některými z archiválií Starého Města v okresním archivu vás postupně seznámíme. Překlad 28. - 38. stránky této kroniky pořídil pan E. Sikora. Snad neuškodí, když tuto část rozšířím i o předchůdce Petřvaldských.

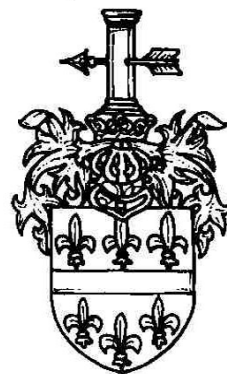
Erb Petřvaldských v trochu jiné podobě než ho známe z naší radnice

Ještě před husitskými válkami bylo kolštejnské zboží dáno do zástavy Hynku z Valdštejna. Tento šlechtic, zvaný též Kolštejnský, přešel v pol. 20. let 14. století do služeb císaře Zikmunda a padl v Praze roku 1427. Krátce poté (jiné prameny uvádějí, že až v době, kdy se Zikmund stal českým králem) získali Kolštejnské panství páni ze Zvole, kteří ho drželi až do roku 1568. Kupní smlouva je však datována až rokem 1448 a je v ní poprvé užito pro naši obec jméno Staré Město místo dosud obvyklého Goldek. Václav ze Zvole vymohl Starému Městu pravidelné roční a týdenní trhy, vydal pro místní pláteníky tkalcovský řád a v r. 1560 pro obec statut města. Sňatkem přešlo potom celé panství na osm let na Jana Černického z Kácova a poté jej na několik let získali nejprve Karel st. a brzy na to Jan ml. ze Žerotínů. V roce 1581 získali panství páni z Vrbna. Hynek Bruntálský z

Vrbna a po něm Jan patřili mezi osvícenou část slezské šlechty. Vymohli městu nejprve pravidelné trhy na sůl, které přinášely do městské pokladny značné zisky, udělili městu právo várečné, které si naši měšťané podrželi až do zřízení hanušovického pivovaru v r. 1874, osvobodili město od pěších i po- tažních robot a koncem 16. století udělili městu náboženské svobody. V době Vrbenských byla ve Starém Městě zřízena i škola, připomíná se poprvé v kostelním a školním řádu, který Jan st. z Vrbna vydal r. 1604, ale zřejmě existovala již dříve. Údajně o deset let později v r. 1614 prodali Vrbenští celé panství rytíři Hanuš z Petřvaldu. (Podle Vlastivědných zajímavostí č. 30/71 a Kroniky p. Šimy.)

Kronikář Josef Wolf, o němž předpokládám, že znal všechny starší staroměstské kroniky Pratscheho, Kreutzra a Friebecka, píše o Petřvaldských toto: "Kolem r. 1600 přišel starý rytíř Zdednek (?) Petřvaldský na majetek kolštejnské vrchnosti. Tento majetek mu přinesla jeho žena jako svatební dar. Paní i její matka žily trvale v Kolštejně. Pán se zdržoval většinou v Brně a na Petřvaldu. Na jeho rozkaz však byla zde pokácena velká část lesů a na tom místě pak zahájena stavba obce podle jeho jména - Petřvald. 1614 přišel na majetek kolštejnský Jan V. z Petřvaldu. Na horách se ale zdržoval málo, více dlel v Račicích u Brna. Také proto jej jeho matka Eliška a jeho žena (?) požádaly, aby jim postavil zámek ve Starém Městě. Udělaly to především kvůli svému katolickému náboženství, protože ve Starém Městě se v té době už delší čas zdržoval katolický kněz jménem Johann Schmiedel. Míval bohoslužby v místní kapli, která byla vystavěna z klád, prken a mechu. Kněz měl pečovat o celou oblast až ke Krumperkám (Podlesí). Byl to velmi příčinnivý pečovatel o lidské duše a míval denně až tři svatě mše na různých místech. Protože bylo všude i hodně nemocných, ale také hodně dětí ke křtu i hodně vyučování, byl stále velmi zaneprázdněn, takže neměl každou sobotu čas dostavit se do Starého Města. V té době Jan Petřvaldský koupil velký kus lesa, také louky a polnosti a ještě od jednoho staroměstského občana tzv. Krokerovu

louku za 20 marek ve stříbre. Poté nechal vystavět oběma dámám hrádeček a daroval jim ho. Stavba byla zahájena v r. 1615 a už v r. 1616 dokončena. Kněz neměl v té době ve Starém Městě vlastní byt, a proto musel u zdejších katolíků bydlet na střídou a stejným způsobem se i stravoval. Proto se v té době Eliška rozhodla vybudovat mu vlastní obydlí. Bylo to na místě dnešního farního dvora. Tento jeho domek stál až do r. 1743 a byl za faráře Jana Walitschky zbourán. Bylo to v době, kdy se stavěla současná staroměstská fara. V r. 1617 stará paní Petřvaldská zemřela. Celý svůj majetek určila k postavení nového kostela. Stavba zpočátku malého kostela (?) byla zahájena v témže roce a už v

Erb Bruntálských z Vrbna, kteří pocházejí ze Slezska a v 15. st. získali statky na Opavsku. Dnešní Wierzbno leží asi 20 km SV od Walbrzychu

příštím roce dokončena. Potom požádala dcera zemřelé, paní Eliška, olomouckého arcibiskupa a kardinála o posvěcení kostela. Ten poslal do Starého Města světicího biskupa von Plateis, což byl panin příbuzný. Kostel byl vysvěcen ke cti sv. Anny. Světicí biskup přivezl s sebou do města i dva kněze na výpomoc zdejšímu faráři a jako dík za jeho dosavadní dobrou práci. Denně potom přicházeli dosud bloudící zpět do katolické církve. Zbožná Eliška byla přešťastná, že mohla tímto způsobem ke cti Boží přispět. Zásluhou své dosavadní bohulibé činnosti stala se teď matkou všech zdejších ubohých a opuštěných. Ve Starém Městě se jí líbilo čím dál víc. Začala ho postupně zvelebovat. Nejprve nechala strhnout neudržované městské domy ve středu města, stojící tu bez jakéhokoli pořádku. V r. 1618 dala zde nejprve postavit radnici, na

kterou umístila svůj znak páva. V téže době postavila také kolem náměstí nové domy z kamene a cihel. Udělala by jistě ještě mnohem víc, kdyby bývala nebyla vypukla třicetiletá válka a kdyby se byla také nedověděla, že její syn Jan V., pán v Račicích a na Kolštejně, byl zapleten do spiknutí proti císaři Ferdinandovi. Plakala nyní nepřetržitě a nikdo ji nemohl uklidnit a potěšit. Nově zahájené dílo bylo tak zabrzděno. Když v roce 1620 byli čeští a moravští stavové císařskými vojsky poraženi, stáhli se Moravané většinou zpět domů. Někteří byli omilostněni, ale ti nejbojovnější rebelové museli přijmout těžké tresty. Byl mezi nimi také Jan V. z Petřvaldu. Po ukončení rebélie byli všichni viníci - valdštejnští, břeclavští, losinští, Žerotínové a jiní - pozváni v r. 1621 do Brna stejně jako čeští rebelové do Prahy. Jan V. uprchl, byl však zajat a uvězněn na pevném Špilberku až do konečného vyšetření celé věci. Při tom vyšlo na něj najevo, že byl velmi zlým nepřítelem císaře, kardinála Dittrichsteina a hlavně pak katolické církve. Bylo prokázáno, že při zatýkání kardinála sám přiložil ruku a zmocnil se také jeho peněz a všech válečných zásob. Byl také přítomen při mučení holešovického děkana a sám se vlastníma rukama hrůzným způsobem na něm podílel, aby kněze donutil k výpovědi toho, co mu při zpo-

vědi sdělil jeho zemský pán hrabě von Rottal, pán na Holešově. Byl proto odsouzen k tomu, aby mu byla nejprve sekerou uřata ruka a poté aby pozbyl i hlavy. Také všechn jeho majetek byl vydán královské komoře. On sám pak ale zemřel v žaláři ještě před popravou, a to sotva třicetiletý, a na Špilberku byl pohřben.

Počínaje r. 1620 dostal se tedy Kolštejn pod vládu císařsko-královskou a byl spravován a dozorován c.- k. fiskálním úřadem Brno. R. 1622 daroval císař Ferdinand panství knížeti Lichtenštejnovi, aby své oprávněné nároky zajistil také tím, že tento pán své nové panství převezme i s dluhy, jež je v té době zatěžovaly. A že také jistým lidem (v textu uvedeno individuům) zajistí vyplacení dohodnutých částek peněz. Při dalším zkoumání vyšlo najevo, že Eliška neměla ani nejmenší vinu na zločinech svého syna. Karel Lichtenštejnský zřejmě za ni prosil u fiskálního úřadu, aby její již tak nevelké nároky nebyly dále nijak omezovány. Když kníže Karel v r. 1627 zemřel, převzal vládu nad panstvím Eusibius Lichtenštejnský. Za jeho panování byl zde dlouho klid. Až r. 1642 na svato-dušní svátky vnikli Švédové na Moravu a jejich velká skupina vojsk vedla svou cestu přes Králíky. V tzv. bitevním příkopu u Valbetic provedl houf ozbroje-

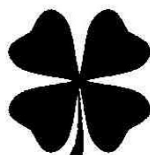
ných sedláků přepad Švédů. Ti pak tímto přepadem vydrážďeni táhli vše níž a každého zabíjejíce směrem na Olomouc a zmocnili se tamní pevnosti. Odtud pak švédské hordy podnikaly nájezdy po celé zemi až do r. 1651. Proto nemohl Eusibius uskutečnit na panství vše, co si předsevzal. Zda švédští žoldáci pronikli až k nám do hor, není sice prokázáno, jisté však je, že pánové zdejší museli jim často dodávat proviant a platit daně prostřednictvím švédského zásobovacího úřadu v Olomouci. V té době byly také švédskými vojsky mnohé celé osady zničeny. Bohulibá Eliška v těch těžkých letech odešla na věčnost. Ještě před tím darovala farář Janu Schmiedlovi les se vzrostlými smrky a jedlemi a také březový háj a louku s potokem. Po vestfálském míru opustili Švédové město svých zločinů v r. 1651 a stáhli se zpět do své severské vlasti. A jak vypadala po nich tato země? Města rozbouraná, zničená, spálená, mnohé vesnice a osady zmizely úplně z povrchu zemského. Nebylo téměř možné potkat člověka, protože válka, hlad a mor vykonaly své dílo. Páni na Kolštejně napočítali v té době na svém panství 18 zničených vesnic."

□ Podle překladu p. Sikory zpracoval V. Černý, kronikář.

Poslední fotografie Eliščina zámku před jeho zbouráním je přiložena k zápisu obecní kroniky za rok 1964.

Společenská kronika

Životní jubilea v měsíci lednu

70 let

Augustin Isteník	15.1.1927	Staré Město - Chrastice č. 67
Marie Kysučanová	17.1.1927	Staré Město - Sportovní č. 305
Otilie Wankerová	22.1.1927	Staré Město - Budovatek č. 54

75 let

Libuše Kostková	25.1.1922	Staré Město - Hanušovická č. 157
-----------------	-----------	----------------------------------

81 let

Bedřiška Kuličková	30.1.1916	Staré Město - Jesenická č. 358
--------------------	-----------	--------------------------------

82 let

Josef Roháček	2.1.1915	Staré Město - Zemědělská č. 7
Božena Klimešová	16.1.1915	Staré Město - Česká č. 326
Marie Kotulánová	22.1.1915	Staré Město - Bezručova č. 65
Anna Hořáková	30.1.1915	Staré Město - Jesenická č. 358

Jubilantům přejeme do dalších let mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti.

Svatby

Zdena Komendová a Václav Volný 30.12. 1996

Přejeme společnou cestu životem plnou radostí, lásky a štěstí.

Narozené děti

Petr Vrzal	20.11.	Staré Město - Budovatelů č. 54
Jakub Zima	26.11.	Staré Město - Jesenická č. 358

Přejeme klidné a šťastné prožití dětství!

Malé ohlédnutí za rokem 1996

Vnímavější občané si jistě všimli, že v průběhu vánočních svátků až do prvních dnů nového roku byl kromě radniční věže osvětlen i farní kostel sv. Anny. Nasvícení kostela provedla firma ILLUMINO Olomouc, která též zapůjčila sadu osvětlovacích těles. Všichni si tak mohli ve skutečnosti ověřit, zda je osvětlení významných architektonických dominant obce účelné či ne.

Zajisté se, tak jako všude, najdou kritici, kteří budou tvrdit, že jsou důležitější věci. V životě obce se však těžko dá říci, které záležitosti jsou důležitější a které méně důležité. Vše je navzájem úzce provázáno. A tak jako každý, i obec chce zvýraznit to, co je hezké, čím se může pochlubit, a naopak potlačit to, co je méně hezké. A pro tyto kritiky předkládáme malý výčet toho, co se v uplynulém roce podařilo.

Jak již bylo uvedeno v jiném článku, byly dokončeny a nájemníkům předány 44 byty. V souvislosti s výstavbou bytů byl postaven horkovod z kotelny Moravolenu. V budoucnosti by tento horkovod měl zásobovat nejen sídliště Budovatelů, ale celou spodní část obce až po základní školu. Z programu podpory nájemního

bydlení byla vynaložena částka 22 mil. korun.

V návaznosti na rekonstrukci telefonní sítě v obci byla nákladem přibližně 2 mil. korun postavena první etapa rozvodů kabelové televize. Poplatek 4.000 korun uhradila první stovka občanů.

Byl postaven chodník k sídlišti Květná včetně veřejného osvětlení. Se státním příspěvkem byl postaven kanalizační sběrač včetně přípojek k obecním domům z ulic Sportovní a Erbenova na obecní čistírnu odpadních vod. Hodnota díla je 4,5 mil. korun, obec z toho uhradila 1 mil. Kč.

Na hraničním přechodu na Kladském sedle byla postavena služebna pro pohraniční policii. Včetně sadových úprav bylo na akci vynaloženo 350 tis. korun. Dodavatelské firmy provedly hydroizolaci a statické zajištění historické budovy radnice. Záchrana této renesanční památky stála v uplynulém roce cca 400 tis. korun. Na údržbu bytového fondu bylo vynaloženo 1,9 mil. korun. Bylo rozšířeno veřejné osvětlení u bytových jednotek v Nové Senině. Byly zesíleny stropy ve skladech školní stravovny.

Byly dokončeny průzkumy a rozbory k novému územnímu plánu a v současné době je zpracováván předstupeň ke SÚP a

OMLUVA

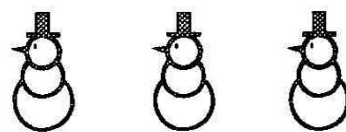
Omlouváme se čtenářům za tiskové chyby, které se objevily v předcházejícím čísle našeho zpravodaje.

V rubrice SPOLEČENSKÁ KRONIKA mělo být správně uvedeno "Životní jubilea v měsíci prosinci" a nikoli "v měsíci listopadu".

Na konci prosincového programu kina se pak objevilo pět filmů, které však byly promítány již v listopadu. K této chybě došlo nedostatečným vymazáním souboru v počítačovém programu.

Děkujeme za pochopení.

☐ Redakce

to jak pro Staré Město, tak pro místní části. Jsou zpracovány studie pro zateplení a zastřešení sedlovými střechami pro 51 bytových jednotek ve staré zástavbě v sídlišti Budovatelů a pro domy č. 356 a 357 v Jesenické ulici. Mimo projektu centrálního vytápění z Moravolenu bylo dokončeno zadání stavby pro energetické centrum, které by mělo zásobovat teplem horní část obce. Jako palivo bude používána dřevní štěpka.

V rámci zviditelnění obce byl vydán barevný propagační prospekt a obec se podílela i na vydání turistického průvodce č. 9 Jeseníky - Šumpersko. Dva roky je vydáván obecní zpravodaj Zlatý roh.

Obec přispěla na činnost tělovýchovných organizací částkou 30.000 korun, 5.000 korun obdržela místní knihovna a 3.000 korun bylo věnováno mateřské škole. Na příspěvek dopravci pro zajištění autobusové dopravy bylo vydáno 305 tis. Kč.

Byly zakoupeny sekačky na trávu pro údržbu veřejné zeleně, pro zajištění chodu obecního úřadu byla zakoupena počítačová síť a nová laserová tiskárna.

Z cizích zdrojů a jinými organizacemi byla provedena oprava části kanalizace v ulici Jesenické, byla opravena část státní silnice od ulice Kladské po křižovatku v Kunčicích. V místních částech byly osazeny telefonní budky. SPT Telecom zřídil v obci řadu nových telefonních stanic.

V roce 1996 bylo sedm zasedání obecního zastupitelstva, obecní rada se sešla dvacetkrát. Mimo to v obci pracovaly komise finanční, kontrolní, výstavby, životního prostředí, pro sport a tělovýchovu, dopravní, přestupková a v letošním roce zvlášť velmi důležitá komise bytová s vlastní rozhodující pravomocí.

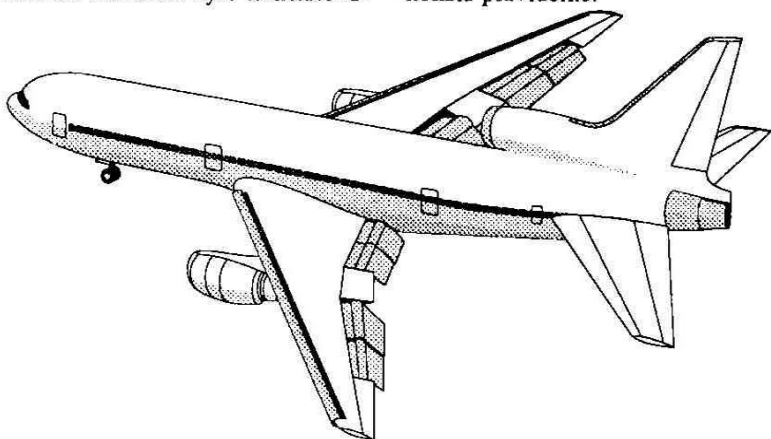
☐ Obecní úřad Staré Město

K ROZVOJI CESTOVNÍHO RUCHU

Z rozhodnutí obecní rady proběhla dne 10.12.1996 v malém sále Kulturního domu ve Starém Městě schůzka majitelů, nájemců a provozovatelů ubytovacích, stravovacích a restauračních zařízení, lyžařských vleků, prodejen a obchodů v katastru Starého Města. Této schůzky se zúčastnilo 21 podnikatelů činných v oblasti rekreace a turistického ruchu. V rozsáhlé diskuzi byly probírány problémy tížící jak všechny podnikatelské subjekty, tak specifika jednotlivců. Závěrem bylo konstatová-

no, že obci nejvíce chybí turistické informační centrum. Jeho činnost zatím supluje obecní úřad, jehož pracovníci podávají žadatelům informace telefonními čísly počínaje a množstvím sněhu konče.

Při setkání sice nebyla zvolena rada či komise, která by přenášela problémy a náměty na vedení obce, ale bylo konstatováno, že je vhodné, aby se po skončení zimní sezony všichni opět sešli a aby se tato neformální setkání konala pravidelně.

POZVÁNKA DO DIVADLA

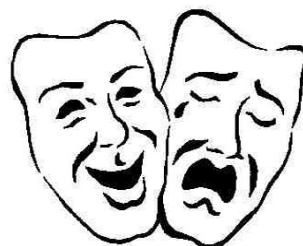
Zveme tímto všechny milovníky divadelního umění na hru Oldřicha Daňka **SKLENKA KRÉTSKÉHO VÍNA.**

Hru nastudovalo amatérské divadlo z Jeseníku.

Představení se koná v sobotu 11. ledna, začíná ve 20.00 hodin.

Vstupné je 20,- Kč.

☐ Václav Volný

PF 1997

Přeji všem milovníkům a příznivcům kultury a sportu ve Starém Městě hodně osobních úspěchů a pevné zdraví.

Václav Volný, Kulturní dům

SOUTĚŽ + SOUTĚŽ + SOUTĚŽ + SOUTĚŽ

Soutěžní úkol č. 17
Co je na fotografii?

Těšíme se na Vaše odpovědi.

V devátém čísle předloňského ročníku Zlatého rohu byla vyhlášena soutěž, která by měla oživit zájem o místní historické, architektonické, geografické, případně i ekologické zajímavosti obce.

V soutěžním úkole č. 16 se jednalo o boží muka nad křížovatkou v Květné, kde se říká "Za Bělíčkem". Ze správných odpovědí byl vylosován pan Enil Vogel, bytem Staré Město, Erbenova ul. č. 31, který od nás obdrží odměnu 100,- Kč, pokud se pro ni dostaví na obecní úřad.

Blahopřejeme!

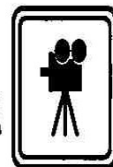
SOUTĚŽNÍ ÚKOL Č. 17

Odpověď:

Soutěžící:

Bydliště:

KINO STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

Leden 1997

Pátek 3.	13.30 hod	Vstupné: děti 11,- Kč dospělí 16,- Kč
PATNÁCTILETÝ KAPITÁN PILGRIMU <i>Dobrodružný film pro mládež. Dabováno</i>		
Sobota 4.	16.00 a 19.30 hod	Vstupné: děti 15,- Kč dospělí 25,- Kč
OHNIVÁ ESKADRA <i>Americký akční film navazující na úspěch filmu TOP GUN. Dramatický příběh pilotů bitevních helikoptér APACHE. Dabováno.</i>		
Úterý 7.	16.00 a 19.30 hod	Vstupné: 28,- Kč
INTIMNÍ DETAIL <i>Dvě hollywoodské superhvězdy Robert Redford a Michelle Pfeifferová v milostném příběhu ze světa televizního zpravodajství.</i>		
Pátek 10.	13.30 hod.	Vstupné: děti 11,- Kč dospělí 16,- Kč
ZVONÍK U MATKY BOŽÍ <i>Nová kreslená pohádka z produkce Walta Disneye.</i>		
Sobota 11.	19.30 hod	Vstupné: 25,- Kč
SMRTELNÁ VIZE <i>Americký erotický thriller. Dabováno. Mládeži nepřístupný</i>		
Sobota 18.	16.00 hod a 19.30 hod	Vstupné: děti 15,- Kč dospělí 25,- Kč
SOUBOJ CTI <i>Akční dobrodružný film. V hlavní roli Jean - Claude Van Damme.</i>		
Úterý 21.	19.30 hod	Vstupné: 25,- Kč
NOČNÍ OČI 3 <i>Získal mnoho chtěl však více. Americký akční thriller. Dabováno. Mládeži nepřístupný.</i>		
Pátek 24.	13.30 hod	Vstupné: děti 11,- Kč dospělí 16,- Kč
DALŠÍ POHÁDKA ŠEHEREZÁDY <i>Pohádka pro mládež.</i>		
Sobota 25.	16.00 hod a 19.30 hod	Vstupné: děti 14,- Kč dospělí 25,- Kč
ČERNÝ PŘÍZRAK <i>Napínavý sci-fi film americké produkce. Závod se smrtícím autem "odjinud". Dabováno.</i>		
Úterý 28.	16.00 hod a 19.30 hod	Vstupné: děti 14,- Kč dospělí 28,- Kč
ZÁSKOK <i>Retrokomedie USA. I blb má občas dobrý nápad. Změna programu vyhrazena !</i>		

Děkujeme sponzorům Obci Staré Město a a.s. Ligna Staré Město za poskytnutí financí na dětskou přehlídku. Poděkování patří též učitelkám paní Šmůlové a Adamčíkové a všem dětem, které navštívují družinu, za pěknou výstavku kreseb.

Na únor připravujeme: **KREV A VÍNO, SÁM V HOTELU, RUBÍN, TWISTER, AUTO SNŮ, ZAMILOVANÝ PROFESOR, PEVNOST STRACHU, BABE, O TŘECH RYTÍŘÍCH**
Sleva pro děti se poskytuje pouze na odpolední představení!